

Téma : **HLTAN, PAŽERÁK**

HLTAN

- vyplňa priestor medzi vetvami sánky, lievikovitý tvar, základňa smeruje k lebke
- v stenách hltanovej dutiny **7 OTVOROV**

a/ v stropovej časti

2 NOSOVÉ VÝVODY

2 štrbinové vyústenia SLUCHOVÝCH / EUSTACHOVÝCH/ TRUBÍC

b/ v bazálnej časti

1 ÚSTNA ÚŽINA

1 VSTUP DO HRTANA

1 VSTUP DO PAŽERÁKA – smerom nahor

- vchod do hltana sa uzatvára mäkkým podnebíom, pri jeho východe je **HLTANOVA PRÍKLOPKA**
- vystiela **KUTÁNNÁ SLIZNICA**, len okolo vývodu z nosovej dutiny je **DÝCHACIA SLIZNICA**
- sliznica = **HLIENOVÉ ŽLIAZKY** a miazgové uzlíčky nakopené pod sliznicou = **HLTANOVU MANDLU**
- svalovina = **PRIEČNE PRUHOVANÁ**

FUNKCIA HLTANA

- križovanie tráviacich a dýchacích ciest, pri hltaní jazyk zatlačí potravu do hltana, tým zdvihne mäkké podnebie a uzavrie východy z nosovej dutiny. Príklopka uzavrie vchod do hrtana a stiahnutím hltanovej steny sa hlt dostáva do pažeráka. Po prehĺtnutí sa dýchacia cesta opäť otvorí, mäkké podnebie klesne na kore jazyka, východy z nosovej dutiny sa odkryjú a príklopka otvorí hrtan

PAŽERÁK

- pažerák koňa sa pred vstupom do žalúdka = **ZUŽUJE** , pri ostatných zvieratách = **LIEVIKOVITO ROZŠIRUJE**
- vystiela kutánnu sliznicu, mohutne vyvinuté podsliznicové tkanivo umožňuje sliznicu zložiť do vysokých pozdĺžnych rias a tak v čase pokoja = úplné uzatvorenie lúmena pažeráka, svalovina je pri prežúvavcoch = priečne pruhovaná , pri ostatných zvieratách v zadnej časti prechádza do hladkej svaloviny
- povrch v krčnej časti = **väzivom**, hrudníkovej dutine = **pohrudnicou**, brušnej dutine = **pobrušnicou**

HLTANIE

- reflexný dej = tlak hltu potravy na nervové zakončenie **SLIZNÍC MAKKEHO PODNEBIA a HLTANU**

a/ HLTANOVA FÁZA = hlt potravy, ktorý leží na oreni jazyka sa jeho posunom posunie do hltana. Stiahnutím svalov hltana prechádza do pažeráka.

B/ PAŽERÁKOVÁ FÁZA = posun hltu potravy pažerákom = **PERISTALTICKÉ POHYBY SVALOVINY PAŽERÁKA** / peristaltica = rytmické sťahovanie svalstva tráviaceho systému, mimovoľné sťahovanie, pohyby zažívacích ústrojov, spôsobujúce posun potravy /

Svalovina pred hltom ochabne, za ním sa však sťahuje a tak ho posúva smerom k žalúdku. V predných úsekoch je rýchlejší. Tekutá pri koňovi napr. voda za **1,5 sekundy**, tuhá však **13 sekúnd**.

C/ KARDIÁLNA FÁZA / kardia = miesto vstupu pažeráka do žalúdka / = uvoľnením kardiového zvierača sa hlt krmiva dostáva do žalúdka. Frekvencia hltania závisí od stupňa nasýtenia.

Hladný kôň = **20** a sýty = **10**, hmotnosť jedného hltu = **20-100 g**, jeden dúšok = **150 – 200 ml**, pri **HD = 500 – 700 ml**. Hltanie je rytmické, za každým prehĺtnutím je pauza.

